

Tapaus *n:o*
**COMP/M.2056 - SONERA
SYSTEMS / ICL INVIA /
DATA-INFO / JV**

Vain englanninkielinen teksti on saatavilla ja todistusvoimainen.

**ASETUS (ETY) 4064/89
SULAUTUMISMENETTELY**

6 artiklan 1 kohdan b alakohta **VASTUSTAMATTA
JÄTTÄMINEN**
päivämäärä: 21/08/2000

*Saatavilla myös CELEX-tietokannassa
asiakirjan numero 300M2056*

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Brysselissä, 21/08/2000
SG(2000)D/

Tämän päätöksen julkisesta toisinnosta on poistettu joitain tietoja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4064/89 liikesalaisuuksien ja muiden luottamuksellisten tietojen salassapitoa koskevan 17 artiklan 2 kohdan nojalla. Poistetut tiedot on merkitty seuraavasti: [...]. Täsmälliset tiedot on korvattu ylä- ja alarajoilla tai yleisellä kuvauksella silloin kun se on ollut mahdollista.

JULKAISTAVAKSI

SULAUTUMISMENETTELY 6
ARTIKLAN 1 KOHDAN B
ALAKOHDAN MUKAINEN
PÄÄTÖS

Oikeudellisen edustajan kautta:

Asia N:o COMP/M.2056 - Sonera Systems/ICL Invia/Data-Info/JV

Neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4064/89 4 artiklan mukainen ilmoitus 14.7.2000

1. Komissio vastaanotti 18.7.2000 neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4064/89 ("sulautuma-asetus") 4 artiklan mukaisen ilmoituksen suunnitellusta keskittymästä, jolla yritykset Sonera Systems Oy ("Sonera Systems"), joka kuuluu Sonera-konserniin ja ICL Invia Oyj ("ICL Invia"), joka kuuluu Fujitsu-ryhmään, ilmoittivat aikomuksestaan muuttaa Sonera Systemsin kokonaan omistaman tytäryhtiön, Data-Info Oy:n ("Data-Info") omistusrakennetta osakekaupalla siten, että Data-Infosta tulee Sonera Systemsin ja ICL Invian yhteisessä määräysvallassa oleva yhteisyritys.
2. Tutkittuaan ilmoituksen komissio on tullut siihen tulokseen, että ilmoitettu toimenpide kuuluu neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4064/89 soveltamisalaan eikä sen soveltavuudesta yhteismarkkinoille ja Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen toimintaan ole vakavia epäilyjä.

I. OSAPUOLET JA TOIMENPIDE

3. Sonera Systems Oy on Sonera Oyj:n täysin omistama tytäryhtiö ja kuuluu Sonera-konserniin. Sonera-konserni tarjoaa laaja-alaisesti teletoimintapalveluja sekä yksityishenkilöille että yrityksille, lähinnä Suomessa. Sonera Systemsin liiketoiminta käsittää tietoliikenteen asiakaslaitteiden ja "sisäisten" televerkkojen myynnin, huollon ja ylläpidon.

4. ICL Invia Oyj on ICL plc:n tytäryhtiö ja kuuluu japanilaiseen Fujitsu-ryhmään. Fujitsu tarjoaa kattavia informaatioteknologia- ja verkkoratkaisuja maailman laajuisesti. ICL Invia on laaja-alaisten sähköisen kaupan liiketoimintaratkaisujen ja sähköisen infrastruktuurin toimittaja Pohjoismaissa ja Baltian maissa.
5. Data-Info Oy on suomalainen tietotekniikkaan erikoistunut yritys, joka on franchise-antajana 38 itsenäiselle franchising-yritykselle; Data-Infolla on pääsy markkinoille ainoastaan Data-Info- ketjuun kuuluvien kauppiaiden kautta. Data-Info toimi itsenäisenä yrityksenä vuoteen 1998 saakka, jolloin siitä tuli Sonera Systemsin tytäryhtiö.
6. Data-Info Oy:n omistusrakennetta muutetaan osakekaupalla siten, että Sonera Systems omistaa kaupan toteuttamisen jälkeen [noin 50] % ja ICL Invia [noin 50] % Data-Infon kaikista osakkeista. Osakkaat käyttävät yhteisyrityksessä yhteistä määräysvaltaa, joka on varmistettu ensinnäkin osakkaiden yhtäläisen edustuksen kautta Data-Info Oy:n hallituksessa. Toiseksi, osakassopimus edellyttää että kaikkia yhtiön toimintaa koskevia merkittävämpiä asioita, kuten esimerkiksi yhtiön vuosibudjettia ja liiketoimintasuunnitelmaa, yhtiön liiketoiminta-alueita koskevia muutoksia ja franchise-sopimuksia koskevat päätökset tehdään täysilukuisessa hallituksessa yksimielisesti. Yhteisyritys harjoittaa lisäksi pysyvästi kaiken itsenäiselle taloudelliselle yksikölle kuuluvan toiminnan sulautuma-asetuksen tarkoittamassa merkityksessä, eikä sen perustaminen merkitse osapuolten keskinäisen tai niiden ja yhteisyrityksen kilpailukäyttäytymisen yhteensovittamista.
7. Yhteisyritys tulee toimimaan tietokoneiden ja -laitteiden, valmisohjelmien, telejärjestelmien ja -laitteiden myynnin sekä informaatioteknologian ja teletoiminnan palvelujen tuottamisen ja jakelun aloilla. [...]. Yhteisyritys toimii pelkästään Suomessa.

II. YHTEISÖNLAAJUINEN ULOTTUVUUS

8. Yritysten yhteenlaskettu maailmanlaajuinen kokonaisliikevaihto on yli 5 000 miljoonaa euroa¹ (Sonera-konserni: 1 849 miljoonaa euroa; Fujitsu-ryhmä 46 500 miljoonaa euroa ja Data-Info Oy: 4,4 miljoonaa euroa). Ainakin kahden osapuolen liikevaihto yhteisön alueella on yli 250 miljoonaa euroa (Sonera-konserni: [1 500 - 1 850] miljoonaa euroa ja Fujitsu-ryhmä: [5 000 - 10 000] miljoonaa euroa). Yli kaksi kolmasosaa Sonera-konsernin yhteisön alueelta kertyneestä kokonaisliikevaihdosta on kertynyt Suomesta, mutta Fujitsu-ryhmän liikevaihdosta ei ole kertynyt yli kahta kolmasosaa minkään yksittäisen jäsenvaltion alueelta. Tämän vuoksi ilmoitetulla toimenpiteellä on yhteisönlaajuinen ulottuvuus, mutta se ei ole Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen 57 artiklan tarkoittama yhteistoimintaa edellyttävä asia.

III. SOVELTUVUUS YHTEISMARKKINOILLE

A. Asian kannalta merkitykselliset tuotemarkkinat

9. Ilmoituksen tehneiden osapuolten mukaan yhteisyrityksen kilpailuvaikutuksia tulisi arvioida neljän eri tuotesegmentin osalta, joilla yhteisyritys tulee toimimaan. Nämä tuotesegmentit

¹ Liikevaihto on laskettu sulautuma-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan sekä komission liikevaihdon laskemisesta antaman tiedonannon (EYVL C 66, 2.3.1998, s.25) mukaisesti. Jos liikevaihto sisältää ennen 1.1.1999 lasketun liikevaihdon, liikevaihto lasketaan ecun keskimääräisen kurssin mukaan ja muunnetaan euroiksi suhteessa 1 ecu = 1 euro.

ovat: 1) telejärjestelmien ja -laitteiden vähittäismyynti, 2) telekommunikaatiopalvelut, 3) tietokoneiden ja laitteiden sekä valmisohjelmien tukku- ja vähittäismyynti ja 4) informaatioteknologiapalvelut (IT-palvelut). Teknisen kehityksen ollessa hyvin nopeaa informaatioteknologian ja telekommunikaation aloilla, asian kannalta merkityksellisten tuotemarkkinoiden määrittäminen täsmällisesti on vaikeaa.

10. Tietokoneiden ja -laitteiden sekä valmisohjelmien myyntiä koskevan segmentin osalta voidaan noudattaa komission aikaisemmissa päätöksissään omaksumaa linjaa, jonka mukaan tietokoneiden ja ohjelmistojen tukku- ja vähittäismyyntiä on pidettävä erillisinä tuotemarkkinoina².
11. Informaatioteknologiapalvelujen osalta komissio on aikaisemmissa päätöksissään katsonut että IT-palvelut voitaisiin jakaa useampiin alaryhmiin, mutta komissio ei ole ottanut lopullisesti kantaa siihen tulisiko IT-palveluja tarkastella kokonaisuutena vai tulisiko ne jakaa useampiin palveluryhmiin.³
12. Asian kannalta merkityksellisten tuotemarkkinoiden tarkempi määrittely ei kuitenkaan ole tarpeen, koska yksienkään tarkasteltujen vaihtoehtoisten markkinoiden osalta tehokas kilpailu Euroopan talousalueella tai sen merkittävällä osalla ei olennaisesti estyisi.

B. Asian kannalta merkitykselliset maantieteelliset markkinat

13. Ilmoituksen tehneet osapuolet katsovat että asian kannalta merkitykselliset maantieteelliset markkinat edellä mainittujen neljän tuotesegmentin osalta saattaisivat olla alueelliset, kattaen vähintään Pohjoismaat, Pohjoismaiden alueella vallitsevien kulutustottumusten, hintatason ja kilpailuedellytysten samankaltaisuudesta johtuen. Informaatioteknologiapalvelujen osalta kielirajoitukset saattavat kuitenkin rajoittaa kansainvälistä kaupankäyntiä. Lisäksi, on todettava että jotkin IT-palvelut, kuten asiantuntijapalvelut, vaativat läheisemmän asiakaskontaktin. Myös esimerkiksi tietokoneiden vähittäismyynti saattaa edellyttää läheisempää asiakaskontaktia.
14. Asian kannalta merkityksellisten maantieteellisten markkinoiden tarkempi määrittely ei ole tarpeen, koska yksienkään tarkasteltujen vaihtoehtoisten maantieteellisten markkinoiden osalta tehokas kilpailu Euroopan talousalueella tai sen merkittävällä osalla ei olennaisesti estyisi.

C. Arviointi

15. Kahdella ensimmäisellä tuotesegmentillä joilla yhteisyritys tulee toimimaan, telejärjestelmien ja -laitteiden vähittäismyynnissä sekä telekommunikaatiopalveluissa, osapuolilla ei ole päällekkäisiä toimintoja Suomessa. Alueellisesti tai Euroopan talousalueen laajuisesti tilannetta tarkasteltaessa osapuolten yhteenlasketut markkinaosuudet ovat pieniä eivätkä yhteenlasketut markkinaosuudet missään tapauksessa ylitä [0 – 10] %.
16. Kolmannella tuotesegmentillä, tietokoneiden ja laitteiden sekä valmisohjelmien tukku- ja vähittäismyynnissä, osapuolilla on jonkin verran päällekkäistä toimintaa.

² Ks. esimerkiksi komission päätökset tapauksissa M.1179 Tech Data/Computer 2000 ja M.1561 Getronics/Wang

³ Ks. esimerkiksi komission päätökset tapauksissa M.798 General Electric/Compunet ja M.1561 Getronics/Wang

Tukkumyyntiportaalla Fujitsu-ryhmällä on [10 – 20] % markkinaosuus kun taas Sonera-konsernilla on ainoastaan vähäistä toimintaa tällä tasolla. ICL Inviolla tai Data-infolla ei ole toimintaa tukkumyyntiportaalla. Vähittäismyyntiportaalla osapuolilla on Suomessa yhteensä [10 – 20] % markkinaosuus (ICL Invia: [0 – 10] % ja Data-Info: [0 – 10] %). Markkinaosuuksissa ei tapahtuisi olennaisia muutoksia siinäkään tapauksessa että jokaisen laitetyypin katsottaisiin muodostavan asian kannalta merkityksellisen tuotemerkkinan. On myös huomattava, että tietokoneiden ja ohjelmistojen tukkumyynnin alalla toimii sekä Suomessa että Euroopan talousalueella useita suuria kilpailevia yrityksiä. Vuonna 1999 suoritettun puolueettoman tutkimuksen mukaan osapuoliin verrattavassa asemassa olevia kilpailevia yrityksiä toimii myös Suomen vähittäismyyntimarkkinoilla.

17. Neljännellä tuotesegmentillä, informaatioteknologiapalvelujen alalla (IT-palvelut), osapuolilla on myös vähäisessä määrin päällekkäistä toimintaa, mutta osapuolten toiminta keskittyy lähinnä eri IT-palveluihin. Mikäli IT-palvelut jaetaan alaryhmiin, osapuolilla on päällekkäistä toimintaa ainoastaan tietokoneiden tukipalvelujen ja asiantuntijapalvelujen osalta. Asiantuntijapalveluissa osapuolten yhteenlaskettu markkinaosuus on kaikissa tapauksissa alle [0 - 10] %. Tukipalveluissa ICL Inviolla on [20 – 30] % markkinaosuus Suomessa, mutta koska näitä palveluja tuottaa jo toinen samojen osapuolten perustama yhteisyritys, tässä asiassa kysymyksessä olevan yhteisyrittöksen perustaminen ei muuttaisi markkinatilannetta. Mikäli tarkastelun lähtökohtana ovat IT-palvelut kokonaisuudessaan, ICL Inviolla on Suomessa [10 – 20] % markkinaosuus, kun taas Soneralla on ainoastaan [0 – 5] % markkinaosuus. Myös Data-Info on tarjonnut paikallisella tasolla jonkin verran IT-palveluja tietokonemyynnin yhteydessä, mutta sen markkinaosuus on korkeintaan [0 – 5] %. Vuonna 1999 suoritettun puolueettoman tutkimuksen mukaan Suomen markkinat ovat hyvin kilpaillut. Markkinajohtajan asemassa oleva Tieto Corporation on suurin kilpailija ja sen markkinaosuus on 27,7%.
18. Osapuolten toimintojen päällekkäisyyden vähäisyyden, yhteisyrittöksen suhteellisen rajallisen maantieteellisen ulottuvuuden ja kilpailijoiden riittävän lukumäärän perusteella näyttää siltä, että ilmoitetulla toimenpiteellä ei ole vaikutusta kilpailuun Euroopan talousalueella. Niin muodoin suunniteltu keskittymä ei loisi eikä vahvistaisi sellaista määräävää markkina-asemaa, jonka seurauksena tehokas kilpailu Euroopan talousalueella tai sen merkittävällä osalla olennaisesti estyisi.

IV. PÄÄTELMÄ

19. Edellä esitetyistä syistä komissio on päättänyt olla vastustamatta ilmoitettua toimenpidettä ja julistaa sen yhteismarkkinoille ja Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen soveltuvaksi. Tämä päätös on tehty neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4064/89 6 artiklan 1 kohdan b alakohtaa soveltaen.

Philippe BUSQUIN
Komission puolesta